

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Управлінський облік»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Менеджмент»
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Любимов Микола Олександрович
к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-095-427-87-95
Електронна адреса	liubymov@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstdz.php
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3022

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи наукових знань та вмінь практичного застосування методик управлінського обліку для підвищення ефективності діяльності та конкурентоспроможності в умовах змін
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції (в тому числі установча відео-лекція) та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист виконаних практичних завдань та завдань для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з вищої та прикладної математики; економічної теорії, мікро- та макроекономіки, економіки менеджменту, основ менеджменту та управління персоналом
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Здатність демонструвати : <ul style="list-style-type: none"> • навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень (ПР4); • навички взаємодії, лідерства, командної роботи (ПР9); • навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації (ПР 11); • навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним (ПР16); 	<p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК8. Здатність планувати діяльність організації та</p>

управляти часом.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання		
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1.Ознайомлення зі змістом монографій, присвячених розвитку управлінського обліку 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 2. Склад витрат діяльності.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат на тему «Особливості складу витрат за видами діяльності: у торгівлі, освітній, банківській діяльності, у агроформуваннях, автотранспортних, будівельних підприємствах»
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1.Підготувати повідомлення з таких питань : 1.Технологічний аналіз поведінки витрат. 2. Регресійний аналіз поведінки витрат. 3. Спрощений статистичний аналіз поведінки витрат. 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 4. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1.Сформувати таблицю порівняння методів калькулювання та обґрунтувати доречність їх використання в залежності від галузі господарювання та цілей управління. 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1.Підготувати доповіді на теми: «Розподіл непрямих витрат на виробництво спільних продуктів»; «Розподіл виробничих накладних витрат з використанням різних баз розподілу» 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 6. Облік і калькулювання за неповними (змінними) витратами.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1.Підготувати реферат на тему «Багатоступеневий розрахунок маржинального доходу в умовах багатопродуктового виробництва» 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати реферат на тему «Облік відхилень від стандартних витрат у різних системах калькулювання». 2.Скласти термінологічний словник до теми
Модуль 2.Специфічні методики управлінського обліку		
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Підібрати відео-лекції з теми 8. 2. Побудувати графіки точки безбитковості , взаємозв'язку «прибуток-обсяг», маржинального доходу на основі самостійно підбраного цифрового матеріалу 3. Підготувати реферат на тему «Аналіз чутливості прибутку: ситуація зміни обсягу продажу та постійних витрат; зміни ціни та обсягу продажу; зміни величини змінних витрат 4. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1.Підготувати повідомлення на теми : 1.1.Визначення оптимального економічної розміру замовлення (опти- мальної партії) табличним та графічним методом. 1.2 .Сутність стратегії максимізації максимальних результатів. 1.3 .Сутність стратегії максимізації мінімальних результатів 1.4 .Сутність стратегії мінімізації максимального жалю.

		1.5 .Вирішення моделі лінійного програмування. 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 10. Бюджетування та контроль	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати реферат на тему «Методика підготовки фінансових бюджетів» 2.Скласти термінологічний словник до теми
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	2. Підготувати реферати «Оцінка діяльності центрів відповідальності», «Подвійна трансфертна ціна». 2.Скласти термінологічний словник до теми

Інформаційні джерела

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ОСНОВНА

1. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 400с.
2. Глобальні принципи управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/globalni-principi-upravlinskogo-obliku/>
3. Карпенко О.В. Управлінський облік [текст]: навч.посіб./О.В.Карпенко, Д.В.Карпенко – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Карпенко О.В.Управлінський облік [Електронний ресурс]:дистанційний курс для студентів спеціальності 071 „Облік і оподаткування” / О.В. Карпенко – Полтава: ПУЕТ, 2020 – Режимдоступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431>

ДОДАТКОВА

6. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія. – Тернопіль: ТНЕУ, Економічна думка», 2009. – 272 с.
- 7.Карпенко О.В. Інституційний підхід до розвитку управлінського обліку// О.В. Карпенко, Д.В.Головіна , В.С. Муковіз // Науковий вісник ПУЕТ,серія Економічні науки, 2018 – №3 – С.9-15.
- 8.Карпенко О.В. Управлінський облік: організація, методологія, методика викладання: Монографія. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2005. – 341 с.
- 9.Карпенко О. В. Неповна собівартість: теорія і практика обліку, аналізу, контролю: монографія / О.В. Карпенко, Г.О. Соболев. — Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. — 241
- 10.Куцик П. О. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі : монографія / П. О. Куцик, В. І. Бачинський, О. А. Полянська [за заг. ред. П. О. Куцика]. – Львів : Видавництво “Растр-7”, 2015. – 312 с.
- 11.Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підручник / Л.В. Нападовська – 2-ге вид., доопрац. та доп. – Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2010. – 648 с
- 12.Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та об'єднань : монографія /А.А. Пилипенко - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 344 с.
- 13.Соболев Г. О. Бюджетування на основі калькулювання неповної собівартості як інструмент контролю / Г. О. Соболев // Організаційно-методичні аспекти удосконалення управлінського обліку суб'єктів господарювання: звіт з науково-дослідної теми [номер державної реєстрації 0109U006955] / О. В. Карпенко, Г. О. Соболев [та ін.]. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2016. – 355 с. – С. 139–149. + [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/5824>
- 14 Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / за ред. М. Ф. Огійчука. – 6-е вид., переробл. і доповн. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.
- 15.Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія/ Н.В. Прохар, Ю.О.Ночовна. – Полтава:ПУЕТ, 2012. – 257 с.
- 16.Фаріон І.Д.Управлінський облік [текст] : підруч./ [І.Д.Фаріон,Т.М.Писаренко].- К.:Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.
- 17.Реслер М.В. Облік витрат та доходів операційної діяльності: монографія / М.В. Реслер. – Мукачево: Карпат. вежа, 2009. – 205с.
- 18.Фомина О.В. Управлінський облік у торгівлі : монографія / О.В. Фомина. – Київ : Київ. Нац.торг. –екон. ун-т, 2016. – 468 с.
- 19.Фомина О.В. Сучасні тенденції розвитку обліку витрат. Бізнес Інформ. – 2019. – № 2. – С. 294–300
- 20.<https://www.youtube.com/watch?v=ujc-WR0bmJ8&feature=youtu.be>
- 21.<http://federation.faaf.org.ua/novini/147-44427834.html>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. - Загальне програмне забезпечення: пакет програмних продуктів Microsoft Office (Word, PowerPoint, Excel); мережеві сервіси Google.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни:
– «Управлінський облік» для студентів спеціальності 071 „Облік і оподаткування” [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431>
 – Аудіо-відео консультація з дисципліни «Управлінський облік».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої на занятті дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та вирішення практичних завдань під час проведення заняття. Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf, що означає: самостійне виконання навчальних завдань та завдань підсумкового контролю, дотримання норм законодавства про авторське право, надання достовірної інформації про результати власних досліджень, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень..
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти:
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahunannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf
<http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): виконання навчальних завдань (19 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); поточна модульна робота (5 балів)	31
Модуль 2 (теми 8-11): виконання навчальних завдань (10 бали); завдання самостійної роботи (4 балів); поточна модульна робота (5 балів)	19
Виконання тестів вихідного контролю	10
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни